

Panevėžio Raimundo Sargūno sporto gimnazijos 8 ir IV
klasių mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos
aprašo
5 priedas

**PANEVĖŽIO RAIMUNDO SARGŪNO SPORTO GIMNAZIJOS
GAMTOS MOKSLŲ (BIOLOGIJOS, CHEMIJOS, FIZIKOS)
MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO FORMOS IR KRITERIJAI**

VERTINIMAS	VEIKLA
<p>1. Formuojamasis (nuolatinis informacijos apie mokinio žinias, supratimą, gebėjimus, nuostatas rinkimas ir analizavimas, tos informacijos panaudojimas, planuojant, koreguojant numatytas mokymosi veiklas, grįžtamosios informacijos mokiniui mokymosi proceso metu teikimas, mokinio įsivertinimo ir mokinių vienas kito vertinimo gebėjimų ugdymas).</p>	<p>Pažymiu nevertinama:</p> <ul style="list-style-type: none"> - žodžiu įvertinamos mokinio pastangos, aktyvumas; - atkreipiamas dėmesys į klaidas ir akcentuojamos sėkmės; - numatomos perspektyvos; - mokinių įsivertinimas, draugų vertinimas.
<p>2. Apibendrinamasis (atliekamas tam tikro mokymosi laikotarpio (temos, trimestro, pusmečio, metų) pabaigoje ir padeda mokytojui nustatyti mokymosi stipriąsias puses ir</p>	<p>Pažymiu vertinama:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kontrolinis darbas. Kontrolinis darbas skiriamas baigus didesnę temą. Jis gali trukti 30-45 minutes. Apie kontrolinį darbą mokiniams pranešama ne vėliau, kaip prieš savaitę. Kontrolinio darbo užduotys sudaromos laikantis eiliškumo: nuo lengvesnių užduočių einama prie sunkesnių, kad kiekvienas mokinys galėtų atlikti nors kelias paprastesnes užduotis. Taškų skaičius už žinias ir jų taikymą turi sudaryti ne mažiau kaip 40 visų galimų kiekvieno kontrolinio darbo taškų. Už kiekvieną teisingai atliktą užduotį skiriamas tam tikras taškų skaičius. Surinkus tam tikrą balų skaičių jis konvertuojamas į pažymį apskaičiuojant pagal proporciją. Kontrolinių ir savarankiškų darbų taškų atitikmuo pažymiui:

mokymosi spragas, kad būtų galima suteikti mokiniui reikiamą pagalbą ir numatyti tolesnius mokymosi žingsnius).	Pasiekimų lygis	Įvertinimas		Apibūdinimas
		Pažymys	Žodžiu	
	Aukštesnysis	10	Puikiai	Mokinio pasiekimai pilnai atitinka numatomus mokinių pasiekimus. Puikiai atsako į visus klausimus, teisingai atlieka sudėtingas, nestandartines užduotis. Teisingų atsakymų apimtis 94 -100%
		9	Labai gerai	Mokinio pasiekimai atitinka numatomus mokinių pasiekimus. Gerai moka dalyką, lengvai atlieka sudėtingas tipines užduotis. Teisingų atsakymų apimtis 84 – 93%
	Pagrindinis	8	Gerai	Mokinio pasiekimai atitinka numatomus mokinių pasiekimus. Teisingai atlieka vidutinio sudėtingumo ir sunkesnes užduotis. Teisingų atsakymų apimtis 75 – 83%
		7	Pakankamai gerai	Mokinio pasiekimai iš dalies atitinka numatomus mokinių pasiekimus. Atsakymai teisingi, be klaidų, bet neišsamūs. Teisingai atlieka vidutinio sunkumo užduotis. Teisingų atsakymų apimtis 65 – 74%
	Patenkinamas	6	Patenkinamai	Mokinio pasiekimai iš dalies atitinka numatomus mokinių pasiekimus. Atsakymai be esminių klaidų. Teisingai atlieka lengvas užduotis, bet nesuvokia sudėtingesnių. Teisingų atsakymų apimtis 51 – 64%
		5	Silpnai	Mokinio pasiekimai iš dalies atitinka numatomus mokinių pasiekimus. Atsakymuose pasitaiko esminių klaidų. Teisingai atlieka lengvas užduotis, bet nesuvokia sudėtingesnių. Teisingų atsakymų apimtis 41 – 50%
	Slenkstinis	4	Labai silpnai	Mokinio pasiekimai nepakankamai atitinka numatomus mokinių pasiekimus. Sunkiai suvokia dalyko esmę, daro daug klaidų, savarankiškai neatlieka lengvų užduočių. Teisingų atsakymų apimtis 31 – 40%

Nepasiektas slenkstinis	3, 2, 1	Blogai	Mokinio pasiekimai neatitinka numatomus mokinių pasiekimų. Moka tik nedidelę kurso dalį, daro daug esminių klaidų, neturi elementarių įgūdžių. Teisingų atsakymų apimtis: 3(trys) – 20 – 30%, 2(du) – 6 – 19%, 1 (vienas) – 0 – 5%, nedalyvavo, nepateikė darbo.
-------------------------	---------	--------	--

1.1. Fizikos uždavinio sprendimo vertinimo kriterijai:

1 balas	už teisingai parašytą sutrumpintą sąlygą.
1 balas	už teisingą matavimo vienetų vertimą į SI sistemą.
2 balai	už teisingai nubraižytą brėžinį.
1 balas	už teisingai pasirinktas reikalingas formules.
4 balai	už teisingai išvestą galutinę formulę.
1 balas	už teisingai gautą atsakymą ir matavimo vienetus.

1.2. Chemijos uždavinio sprendimo vertinimo kriterijai:

1 balas	už teisingai parašytą sutrumpintą sąlygą.
1 balas	už teisingą matavimo vienetų vertimą į SI sistemą.
2 balai	už teisingai nubraižytą brėžinį.
1 balas	už teisingai pasirinktas reikalingas formules.
4 balai	už teisingai išvestą galutinę formulę.
1 balas	už teisingai gautą atsakymą ir matavimo vienetus.

1.3. Biologijos užduočių vertinimo kriterijai: kiekviena užduotis turi nurodytą maksimalų galimą surinkti balų skaičių nurodytą prie kiekvienos užduoties. Vertinama: slenkstinis; patenkinamas, pagrindinis lygiai- teisingai įvardintos sąvokos, teisingai įvardinti procesai, anatomicinės sandaros, ląstelės dalys, rūšies pavadinimai, teisingai suformuluojamos hipotezės, išvados ir t.t. Pagrindinis ; aukštesnysis lygiai- pateikia kitokius pavyzdžius nei nurodyta vadovėliuose, analizuoja ir nurodo priežasties pasekmės ryšį, remiasi savo pavyzdžiais, geba patys savarankiškai išspręsti probleminę užduotį.

2. **Apklausa raštu.** Gali trukti iki 30 minučių. Mokiniai gali naudotis mokytojo nurodytomis mokymo priemonėmis. Tokio darbo

tikslas – išsiaiškinti, kaip mokinys geba pritaikyti įgytas žinias individualiai atlikdamas užduotis. Už kiekvieną teisingai atsakytą klausimą (atliktą užduotį, pasirinktą teisingą sprendimą) skiriamas vienas taškas.

3. **Praktikos darbas.** Mokiniai pagal pateiktą aprašymą atlieka užduotį, sprendžia iškeltą problemą (ruošia preparatus, formuluoja hipotezes, skaičiuoja, matuoja, įvertina, palygina, sistemina, braižo grafikus, schemas, daro atitinkamas išvadas). Praktikos darbo metu tikrinama, kaip mokinys geba teorines žinias pritaikyti praktiškai. Visi klasės mokiniai atlieka tą patį praktinį darbą su vienodomis priemonėmis ir prietaisais. Praktinis darbas susideda iš kelių dalių: darbo atlikimo, gautų duomenų analizės ir rezultatų įvertinimo, išvadų darymo bei papildomų užduočių atlikimo. Maksimalus balų skaičius už praktinį darbą gali būti 10 balų.

Vertinimas praktikos darbo metu:

2 balai	už savarankišką ir planingą teisingą darbo eigą.
2 balai	už teisingai gautus ir tvarkingai pateiktus duomenis.
1 balas	už teisingai pasirinktas formules ir teisingus skaičiavimus
2 balai	už padarytas išvadas, suformuluotas hipotezes
1 balas	už saugą darbo metu.
2 balai	už atliktas papildomas užduotis.

4. **Laboratorinis darbas.** Vertinimo kriterijai: tokie patys kaip ir praktikos darbo metu, papildomi balai rašomi už: pristatymo tikslumą, originalumą.
5. **Referatas, projektinis darbas.** Referatai, projektiniai darbai skiriami ugdyti mokinių gebėjimus, rinkti ir apdoroti gamtamokslinio pobūdžio informaciją, planuoti ir atlikti stebėjimus bei eksperimentus, analizuoti gautus rezultatus, daryti išvadas. Tyrimų duomenis, teorines žinias panaudoti gamtamokslinio pobūdžio ekologinėms problemoms spręsti.
6. **Individualus mokinių atsakinėjimas.**
7. **Savarankiškas darbas.** Savarankiško darbo tikslas – sužinoti, kaip mokinys įsisavino teorines žinias, geba jas pritaikyti, atlikdamas užduotis. Savarankiškas darbas skiriamas iš vienos ar kelių temų, išnagrinėjus jas su mokiniais, ir gali trukti 15–30 min. Mokiniai gali naudotis mokytojo nurodytomis mokymo priemonėmis. Savarankišką darbą sudaro testas, sudarytas iš 10 (20) klausimų, arba 2 - 3 uždaviniai. Kiekvienas teisingas atsakymas testo klausimas vertinamas atitinkamai nurodytu balu. Kiekvienas uždavinys įvertinamas tam tikra taškų suma, kuri nurodoma prie užduoties. Tiek už testą, tiek už uždavinius mokinys daugiausiai gali gauti 100 %, kurie konvertuojami į pažymį.
8. **Testai** (už vieną teisingą atsakymą skiriamas atitinkamas taškų skaičius, taškai konvertuojami į pažymį). Testą sudaro 10 (20 ar daugiau) klausimų su pasirenkamaisiais atsakymais arba atsakymo įrašymu. Kiekvienas teisingai atsakytas testo klausimas vertinamas pagal jo sudėtingumą (1 – 5 taškai). Už testą galima surinkti 100 %, kurie konvertuojami į 10 balų. Testo vertinimas priklausomai nuo sudėtingumo gali būti rašomas į e-dienyną arba prie kaupiamųjų balų. **Procentų konvertavimas į pažymį už**

darbą:

Teisingų atsakymų apimtis procentais:	Balai:
100-91	10
90-81	9
80-71	8
70-61	7
60-51	6
50-41	5
40-26	4
25-15	3
14-6	2
5-0	1

9. Namų darbai, pratybų užduotys skiriamos pagal poreikį gali būti visiems vienodos arba diferencijuotos ar individualizuotos. Namų darbai vertinami pažymiu pagal susitarimą.

10. **Projektinis darbas** vertinamas balais ir procentais, prieš pradėdant darbą aptariamas balų skaičius.

11. **Didelės apimties atsiskaitomasis darbas**, baigus temą su daug potemių, apimantis kelias temas, pusmetį.

Nesąžiningai atlikti kontroliniai ir kiti atsiskaitomieji darbai vertinami žemiausiu įvertinimu „1 - blogai“. Dienyne prie pažymio parašomas komentaras, apie tai informuojamas klasės vadovas, darbo perrašyti neleidžiama.

3. Kaupiamasis

(informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas).

Už nedidelės apimties užduotis, kai sumuojami taškai už:

Mokiniai kaupia taškus, kurie vėliau konvertuojami į pažymį arba pažymio dalį. Kaupiamasis pažymys įrašomas į dienyną 1 – 2 kartus per pusmetį. Kaupiamojo vertinimo taškų sistemą ir jų konvertavimą į pažymį ar pažymio dalį susikuria mokytojas ir mokslo metų pradžioje supažindina mokinius. Kaupiamojo vertinimo taškai gali būti skiriami už:

- sistemingai ir tvarkingai atliekamus darbus;
- apklausą raštu ar žodžiu;
- papildomai atliktas užduotis;
- uždavinio sprendimo eigos nusakymą;
- nestandartinio uždavinio išsprendimą;
- pagalba klasės draugams;
- gerai ištaisyta kontrolinį darbą;
- pratybų sąsiuvinuose užduočių atlikimą;
- namų darbų atlikimą.

4. Individualios pažangos (idiografinis) vertinimas	-
5. Kita pažymiu vertinama veikla	Už dalyvavimą projektuose atliekant užduotis, olimpiadose, respublikiniuose konkursuose. Kūrybiniai darbai ar tiriamieji darbai, mokinių atliekami ir popamokinėje veikloje; Dalyvavimas konferencijose.
6. Išorinis apibendrinamasis vertinimas.	Organizuojami šie mokymosi pasiekimų patikrinimai: brandos darbas, tarpiniai patikrinimai, brandos egzaminas.

VERTINIMO LYGIAI:

1. SLENKSTINIS LYGIS (4 BALAI).

Įvardija, pakartoja, apibrėžia, aprašo, atpažįsta, sprendžia elementarias užduotis. Nusako mokinių pasiekimus, būtinus patenkinamam vertinimui. Mokinys geba bendrais bruožais aiškinti pagrindinius reiškinius, taisykles, dėsnius. Jam reikalinga nuolatinė mokytojo pagalba. Paprasčiausiomis vadinamos užduotys, tyrimai, situacijos, atvejai, kuriems išnagrinėti, surasti sprendimą ar atsakymą reikia 1 veiksmo (pavyzdžiui, ištrinti medžiagą, atpažinti ir įvardinti organelę, išmatuoti sunkio jėgą, rasti ir įvardinti tiesiogiai pateiktą informaciją);

2. PATENKINAMAS LYGIS (5-6 BALAI).

Naudodamasis netiesiogine pagalba – užduotis atlieka atsakydamas į nukreipiamuosius klausimus, naudodamasis papildomai pateikta medžiaga, vadovaudamasis pateiktais kriterijais; paprastomis vadinamos užduotys, tyrimai, situacijos, atvejai, kuriems išnagrinėti, surasti sprendimą ar atsakymą reikia ne mažiau kaip 2 veiksmų (pavyzdžiui, atskirti dviejų medžiagų mišinį, atpažinti ir įvardinti aprašytą procesą);

3. PAGRINDINIS LYGIS (7-8 BALAI).

Taiko, apibendrina, klasifikuoja žinias, braižo schemas, pateikia pavyzdžius, nurodo tarpusavio ryšius. Nusako bazinį gamtamokslinį raštingumą. Jį pasiekę mokiniai geba savarankiškai vertinti, kaupti informaciją, apibendrinti rezultatus, analizuoti duomenis. Nesudėtingomis vadinamos užduotys, tyrimai, situacijos, atvejai, kuriems išnagrinėti, surasti sprendimą ar atsakymą reikia 3 ir daugiau veiksmų (pavyzdžiui, palyginti augalų auginimo sąlygas, kietųjų medžiagų, skysčių ir dujų savybes, įvardyti organizmų tarpusavio ryšius mitybos tinkle);

4. AUKŠTESNYSIS LYGIS (9-10 BALAI).

Analizuoja ir daro išvadas, randa kelis problemos sprendimo būdus, argumentuodami pagrindžia savo nuomonę, daro naujas išvadas, lygina, diferencijuoja, nurodo tarpusavio reiškinius, modeliuoja, vertina. Mokiniai dirba savarankiškai ir kūrybingai. Geba savarankiškai, kryptingai kaupti informaciją iš įvairių šaltinių ir ją analizuoti, lyginti, atrinkti pateikti pavyzdžius, kelti naujas hipotezes.
